

Arjen Witte

De verdraaide waarheid

Blijf altijd op zoek naar het heldere licht.
Maar bedenk dat iedere waarheid een leugen wordt
als je er in blijft hangen

Herman Brood

De verdraaide waarheid

ISBN : 9789403899664

Copyright © 2026 Arjen Witte

Auteur: Arjen Witte

Druk: Bookmundo

Omslagontwerp: Arjen Witte

Vormgeving binnenwerk: Arjen Witte

Literaire Thriller

Dit is een fictieve roman.

Iedere gelijkenis met bestaande personen berust volledig op toeval.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn zusje Sonja
Zo blijf je eeuwig leven...

1

Het boek van Ewald

De oranje Opel Vivaro stond keurig geparkeerd langs de uitgestrekte trekvaart tegenover een oude, vervallen boerderij. Een man op een racefiets stooft voorbij. In rap tempo verdween hij uit het zicht, een hypnotiserende stilte achterlatend.

Het was een prachtige, maar broeierige dag geweest in mei.

De temperatuur liep nu snel terug met de ondergaande zon die de bestelwagen vanaf de boerderij gezien vrijwel onzichtbaar maakte.

In de verte tjlpten twee vogels om het hardst.

Een eenzame koe loeide hen aanmoedigend toe.

Verder gebeurde er weinig.

De schemer zette nu snel in en de weg langs de trekvaart lag er verlaten bij. Er was dan ook niemand die zag hoe de zijdeur van het bestelbusje langzaam werd opengeschoven en hoe een geheel in het zwart geklede man met een fors postuur uit het voertuig stapte en de deur voorzichtig weer dichtschoof totdat hij met een zachte klik in het slot viel.

Behoedzaam keek de man in het rond.

Met een tred die onverwacht soepel was voor iemand van zijn lichaamsbouw, spoedde de schim zich in de richting van de boerderij. Gebruikmakend van de schaduw van de manshoge coniferenhaag die de boerderij omzoomde, was hij nauwelijks waarneembaar. Hij keek nog even om.

In het bestelbusje werd de motor gestart. De Opel reed weg. Pas toen de auto vrijwel volledig uit het zicht van de man was verdwenen, ontstak de bestuurder de koplampen.

Aan de horizon werkten grauwgrijze wolken samen om het laatste sprankje zonlicht te verdrijven.

Behalve de flink aangewakkerde wind, was het stil in de polder. Stilte voor de storm.

Inmiddels stond de in het zwart geklede man bij de achterdeur van de boerderij, die direct toegang bood tot de schaars verlichte keuken. In tegenstelling tot hetgeen de buitenkant van de boerderij had doen vermoeden, was de keuken uiterst modern en smaakvol ontworpen. De man voelde aan de deur, maar die was afgesloten. Hij bleef dicht.

Hij leek even te twijfelen en voelde nogmaals aan de deur om zich er van te overtuigen dat hij echt niet los was.

De deur bleef dicht, maar kennelijk had hij met zijn gerommel aan de keukendeur de aandacht getrokken van de bewoner, want plotseling klonk het geluid van een sleutel die werd omgedraaid in een slot en werd de deur op een kier geopend. De man glipte naar binnen en de deur werd direct achter hem weer gesloten.

De boerderij lag er weer bij alsof er niets was gebeurd.

‘Je weet zeker dat je niet bent gevolgd, Ivan?’, vroeg Alex aan de in het zwart geklede man zodra hij de deur weer achter hem op slot had gedraaid.

Ivan knikte.

‘Ja 100%’, antwoordde hij.

‘Top’, zei Alex, terwijl hij zich naar een futuristisch uitzienend paneeltje draaide dat aan de wand naast de achterdeur bevestigd was. Hij drukte op het touchscreen.

Onmiddellijk ging de, onverwacht felle, verlichting rondom de boerderij aan en klonk er een licht zoemend geluid.

Langzaam werd de buitenverlichting aan het oog onttrokken door de dalende rolluiken, totdat het licht niet meer door de laatste kiertjes flitste en de binnenwereld hermetisch van de buitenwereld was afgesloten.

‘Fijn dat je er weer heelhuids bent’, vervolgde Alex, ‘ik begon mij zorgen te maken’.

Ivan zei niets, maar grijnsde als antwoord.

‘Koffie?’ vroeg Alex.

‘Liever iets sterkers, heb je iets van Vodka of zo?’

Alex bromde iets onverstaanbaars en liep naar de sfeervol verlichtte woonkamer. Hij opende de ouderwetste buffetkast die langs de lange lichtbruine muur stond, pakte twee glazen en schonk voor hen beiden een flink glas in.

‘IJs moet je er maar bij denken’, zei hij, terwijl het glas aan Ivan overhandigde. ‘Ga zitten’, en hij gebaarde naar de grote, met lichte stof bekleedde loungebank die in een hoek van de kamer stond opgesteld. ‘Vertel, is alles volgens plan verlopen? Geen problemen gehad?’

Ivan plofte hoofdschuddend op de uitnodigende bank.

‘Nee, het ging perfect’, antwoordde hij ‘Ik denk dat we er helemaal klaar voor zijn. We hebben zijn dagelijkse routines goed in kaart kunnen brengen en dat jochie is een makkelijk doelwit, precies wat jij al had gezegd. Er zijn vaste patronen waarvan niet wordt afgeweken. En, en dat verbaasde mij wel, geen enkele beveiliging. Dat laatste hebben we wel drie keer opnieuw gecheckt, want ik kon het mij niet voorstellen. Maar het is echt zo.’

Alex grijnsde. ‘Had ik toch al gezegd’, herhaalde hij de woorden van Ivan om nog eens te benadrukken dat hij ook zijn huiswerk had gedaan.

‘Hoe is het hier?’, vroeg Ivan ‘Ben jij er ook klaar voor?’.
‘Loop maar even mee’ antwoordde Alex, die nog steeds niet was gaan zitten.

Ivan stond, met enige moeite, op uit de lage bank.

Ondanks zijn atletische lichaam, dat hij zorgvuldig onderhield in de sportschool, die hij minstens vier keer per week bezocht, merkte hij dat de wekenlange, intensieve observatie van hun doelwit hem niet in de koude kleren was gaan zitten. Hij was moe.

Alex liep, met Ivan in zijn kielzog, de kamer uit terug door de keuken naar de deur de toegang gaf tot de, achter de boerderij aangebouwde, grote schuur.

De zware deur piepte in zijn scharnieren toen Alex hem opende.

Hij liep naar binnen, gevolgd door Ivan.

Bij het binnentreden van de schuur sprong automatisch de verlichting aan. Ivan knipperde even. Toen zijn ogen aan het felle licht gewend waren, zag hij in de keurig opgeruimde schuur op het eerste gezicht weinig bijzonders.

Midden in de schuur stond een zwarte Audi A6 avant voorzien van privacy glas. Naast de Audi stond een snelle BMW R 1300 GS Adventure motorfiets.

Motorpak en helm hingen aan de muur naast de motor en langs het grootste deel van de achterwand was een stellage met daarop alle mogelijke attributen uitgesteld.

Ivan zag een heggenschaar, heater, grasmaaier, lasgereedschap, bouwlampen en veel andere voorwerpen die hij niet direct herkende.

Naast het rek was, over het resterende gedeelte van de wand, een grote hardboard plaat gemonteerd, waarop allerlei kleiner gereedschap in klemmen was vastgeklemd.

Het geheel maakte een verzorgde indruk.

‘En?’, vroeg Alex.

Ivan keek hem niet begrijpend aan. ‘Hoezo, en...?’

‘Zie je het niet?’, vroeg Alex.

Ivan had werkelijk geen idee waar hij op doelde.

‘Ik ben te moe voor raadseltjes, vriend’, antwoordde hij.

Alex haalde zijn schouders op en liep naar de achterwand. Bij de stellage gekomen pakte hij twee beugels waarmee het geheel tegen de wand bevestigd leek te zijn. Met een eenvoudige beweging schoof hij echter de twee beugels weg, waardoor de stellage los kwam te staan van de muur. Het viel Ivan pas op dat de stellage op kleine wieltjes was gemonteerd toen Alex de stellage 20 centimeter naar voren reed. Vervolgens liep hij naar de plaat waarop het kleine gereedschap gemonteerd was en schoof deze met een vloeiende beweging geruisloos naar links waardoor de plaat met het gereedschap achter de stellage verdween en er een deur zichtbaar werd.

Ivan floot bewonderend.

‘Dat is knap gedaan’, zei hij, ‘dat had ik werkelijk niet gezien’.

Alex nam het compliment stilzwijgend in ontvangst, terwijl hij de deur die met twee zware schuiven was vergrendeld ontsloot en uitnodigend voor Ivan openzwaaide.

De deur was aan de binnenkant bekleed met een dikke laag zacht geluidsisolatie materiaal. Achter de deur was een smal gangetje dat overging in een wenteltrap naar beneden.

Zodra Ivan door de deur het gangetje in liep, sprong hier ook automatisch het licht aan. Maar het was niet zo fel als het licht in de schuur. Toen Ivan de trap afgelopen was,

stond hij in een ruimte van ongeveer 3 bij 4 meter met opnieuw een deur die was voorzien van donkerblauw gekleurde geluidsisolatie.

‘Als je in de schuur staat heb je werkelijk geen idee dat er zich achter die wand nog een ruimte bevindt’, zei hij tegen Alex.

‘Knap gedaan hoor’.

‘En achter die deur’ zei Alex, wijzend op de blauwe deur, ‘Is een compleet ingerichte woonkamer, twee slaapkamers, een badkamer en een toilet. Werkelijk van alle gemakken voorzien.

Maar je kunt schreeuwen wat je wilt, niemand zal je kunnen horen. Wil je het nog zien?’ en tegelijkertijd opende hij de toegangsdeur.

‘Ik geloof je, man’, zei Ivan, ‘maar ik ben echt bekaf.

Laten we morgen alles nog eens nalopen. Dan ga ik nu maffen’.

Ivan draaide zich om in de richting van de trap en wierp daarbij terloops een blik in de ruimte achter de deur, zodat hij nog net een glimp opving van de praktisch ingerichte babykamer.

2

Ewald keek mijmerend naar zijn platte breedbeeldscherm. Met enige weemoed dacht hij terug aan de jaren tachtig van de vorige eeuw, toen hij de letters nog met kracht tegen het inktlint smeed met de hamertjes van zijn, zelfs in die tijd al gedateerde, Underwood typemachine. Toen hij nog aan het einde van iedere regel werd gealarmeerd door een belletje, alsof er een fietser wilde passeren, ten teken dat hij nog maar zeven letters had voor het einde van de zin.

Toen hij het belletje nog kon horen.

Ewald geeuwde. Dit werd zijn zoveelste boek. Hij was de tel kwijt, maar wennen deed het nooit.

De eerste fase had hij achter de rug.

Het was het meest creatieve proces dat zich, in ieder geval voor hem, bij voorbaat 's nachts afspeelde.

Dan kreeg hij de wonderbaarlijkste ingevingen over de inhoud van zijn boek die hij, steeds vaker naarmate hij ouder werd, in steekwoorden opschreef omdat hij het anders de volgende ochtend zou zijn vergeten. Het leek wel of zijn grijze massa langzaam ontsnapte aan zijn schedel door als haar uit zijn hoofd weg te lekken.

Maar dan, als zijn verhaal in hoofdlijnen klaar was, begon het afzien. Iedere keer opnieuw moest hij zich over het dode punt heen zetten. Het moment dat hij van peinzen over een plot, van fantaseren over personages en van dromen over onverwachte wendingen moest overschakelen naar het echte werk. Het schrijven.

Vele dagen en nachten zwoegend en zwetend in zijn kleine, donkere bedompte werkkamer achter het moderne

bureau dat hij nog geen jaar geleden van zijn zoon had geërfd, gezeten achter het scherm dat zijn gezicht met een zwak licht aanlichtte.

Ja, het leven van een schrijver was hard.

Zijn gedachten vlogen terug in de tijd naar het moment dat hij de deur opendeed en de twee politieagenten zag staan. ‘Bent u de heer Boekstra’, las hij op de lippen van de langste van de twee, ‘Ewald Boekstra?’.

Ewald had direct het gevoel gehad dat er iets helemaal mis was en had niets anders kunnen doen dan zwijgend, instemmend knikken.

De lange agent was meteen met de deur in huis gevallen. ‘Het spijt ons u te moeten berichten dat uw zoon is overleden, mijnheer Boekstra.’

De woorden stonden nu, elf maanden later nog gegrift op zijn netvlies.

Erik, zijn zoon, zijn enig kind.

In de bloei van zijn leven weggerukt door een vreemd en tragisch ongeval. Hij was op klaarlichte dag aangereden door een donkerblauwe Ford Mondeo station. De bestuurder was doorgereden.

De auto, die gestolen bleek te zijn geweest, was later uitgebrand teruggevonden op een verlaten bosweggetje. De politie had geen idee wat er precies was gebeurd, maar ging uit van een noodlottige samenloop van omstandigheden. Criminelen die, op weg naar een ramkraak of overval, per ongeluk iemand hadden doodgereden en vervolgens alle sporen hadden gewist.

De kans dat deze zaak ooit zou worden opgelost, zo had men hem verteld, was nihil. Er zou een klein wonder voor moeten gebeuren, een crimineel met berouw of zoiets.

Ewald had te veel levenservaring om in wonderen te geloven.

De eerste maanden na het ongeval waren een diep, gapend, donker gat geweest.

Een bodemloze put van waaruit geen enkele herinnering ontsnapte. Zijn leven had ieder doel verloren en wat over bleef was een zinloos bestaan.

Zelfs het terugdenken aan deze periode deed ontzettend veel pijn. Ewald had zich tot het uiterste moeten vermennen om te ontsnappen uit de moedeloosheid die als een verstikkende deken door het noodlot over hem was geworpen. Maar er was geen keuze. Hij moest door.

Al was het maar voor Judella en Erik junior., zijn toen pas geboren kleinzoon. Hij was nu niet alleen opa, maar ook de vaderfiguur in zijn leven. En hij was vastberaden om deze rol succesvol in te vullen.

Ewalds gedachten dreven nog verder het verleden in.

Erik was pas 38 jaar oud geweest toen hij overleed. De aangeboren nieuwsgierigheid, die hem van jongs af aan zo had gekenmerkt, was hem altijd bijgebleven.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat hij onderzoeksjournalist was geworden. En Erik was goed geweest in zijn vak.

Ondanks zijn relatief jonge leeftijd was hij de belangrijkste en meest invloedrijke onderzoeksjournalist van De Telegraaf.

Erik had al een behoorlijk aantal baanbrekende artikelen op zijn naam gezet en Ewald had ze allemaal verzameld in de zes plakboeken die fier links bovenin zijn boekenkast prijkten.

Eriks dood was dan ook niet onopgemerkt gebleven. Meerdere televisieprogramma's hadden er aandacht aan besteed en er was zelfs een aantal collega's dat was gaan

speuren naar de daders van het ongeluk omdat ze een verband vermoedden met een van de zaken waaraan Erik vlak voor zijn dood had gewerkt.

Er was echter geen enkele aanwijzing, laat staan bewijs in die richting gevonden en de vermoedens waren gesmoord in het verstrijken van de tijd.

De tijd die, naar men zegt, op termijn alle wonden heelt.

‘Misschien toch eerst nog even een kop koffie pakken’, bedacht hij.

Ewald stond op en liep zijn werkkamer uit, door de gang naar de keuken aan de achterkant van de boerderij waar hij woonde en die hij als inspiratie voor zijn nieuwste boek gebruikte.

Na een druk op de knop deed de espressomachine geruisloos haar werk.

Ewald vroeg zich af of de koffie beter zou smaken als hij ook zou kunnen horen hoe de bonen vers gemalen werden. Waren alle zintuigen immers niet gekoppeld om tezamen een ervaring van de werkelijkheid te creëren? Vormde de harmonie tussen beeld, gevoel, reuk en geluid niet de optimale opmaat naar de smaakbeleving.

Hij zou het nooit weten, want de tijd dat hij iets kon horen lag zo ver in het verleden dat zijn herinnering aan hoe koffie vroeger smaakte inmiddels al lang was vervlogen.

Ewald wurmde zijn volle kopje onder het schenkruitje vandaan, pakte in het voorbijgaan nog een stroopwafel en liep terug naar zijn werkplek.

Vol goede moed zette hij zich weer achter het bureau en ging verder waar hij was gebleven.

3

Het boek van Ewald

In de televisiestudio was het warm. Adri depte met zijn zakdoek het uitbrekende zweet van zijn wat kalende voorhoofd.

Het interview stond op het punt van beginnen.

Abdel Zahiri wierp nog een laatste blik op de aantekeningen die hij, ter voorbereiding op het interview, had gemaakt en haakte zijn vingers nog een keer door zijn vroeger zo weelderige, maar door de jaren heen enigszins uitgedunde haardos.

Er werd afgeteld van drie, naar twee, naar één, actie!

‘Goedenavond, dit is weer een nieuwe aflevering van Politiek Café’, sprak Abdel tegen de camera.

‘Vanavond is Adri Scheefgroei onze gast. Adri is de oprichter en partijleider van de AAA, dat staat voor Altijd Alles Anders.

Zoals de naam al doet vermoeden staat deze partij voor radicale vernieuwing van onze politiek, van onze economie, onze samenleving, nou ja, eigenlijk van alles. De partij is vlak na de laatste verkiezingen, nu bijna vier jaar geleden, opgericht en sindsdien als een raket gestegen in de peilingen.

Het ziet er nu naar uit dat zij een ongekennde verkiezingszege zal gaan behalen bij de landelijke verkiezingen die volgende maand zullen worden gehouden. Vandaag spreek ik met Adri over zijn partijprogramma. Adri welkom.’

‘Dankjewel voor de mooie introductie Abdel’, antwoordde Adri met een vriendelijke glimlach, stralend van zelfvertrouwen.

‘Ik vind het heel fijn dat ik nu eens de mogelijkheid krijg om in jouw mooie programma onze ideeën voor Nederland nader toe te lichten. We hebben veel te bespreken denk ik.’

‘Laten we dan maar meteen van start gaan’, zei Abdel ad rem. Het was hem natuurlijk niet ontgaan dat Adri met de subtiële toevoeging ‘nu eens’ een vileine sneer gaf naar de publieke omroep die hem jarenlang had genegeerd, maar hij had genoeg ervaring om te weten dat hij de welbespraakte partijleider in dit interview kort moest houden als hij er voor wilde zorgen dat hij de regie van het interview niet zou gaan overnemen.

‘Mijnheer Scheefgroei’, Abdel had besloten over te gaan op vousvoyeren om wat meer afstand te houden in het gesprek, ‘uw partij heeft een verkiezingsprogramma dat nogal afwijkt van dat van andere partijen, en dan druk ik mij nog voorzichtig uit. Ik zou graag een aantal van de programmapunten met u doornemen, maar eerlijk gezegd wist ik in mijn voorbereidingen niet welke punten ik zou kiezen om te bespreken.

Het zijn er zo veel en we hebben maar tien minuten de tijd. Ik heb er een paar punten uit gehaald, te weten: de inpoldering van het Markermeer, het stimuleren van ouderendating en euthanasie en het inperken van het stemrecht.

Laten we beginnen met het eerste punt, de inpoldering van het Markermeer. Kunt u dat plan eens wat nader toelichten, waarom zouden we dat willen?

Maar voordat we gaan beginnen, wat wilt u drinken?’

‘Nou’, zei Adri, die tegenover Abdel op een barkruk aan een in de studio nagebouwde bar zat, ‘doe mij maar een biertje.

En neem er zelf ook een!

Vind je het dan wel goed dat ik alvast met het antwoord op je vraag begin, we hebben immers maar tien minuten de tijd?’

Abdel knikte instemmend en gebaarde uitnodigend terwijl hij behendig als een ervaren barman twee biertjes tapt.

‘In Nederland hebben we een aantal heel grote problemen waar geen van de gevestigde partijen een antwoord op heeft’, stak Adri van wal.

‘Ten eerste is er een ongekend probleem met de huisvesting, dat grotendeels wordt veroorzaakt door een tekort aan ruimte. Dat geldt ook voor het migratieprobleem (of, zoals linkse partijen het willen framen, het opvangprobleem). Op langere termijn is er dan het probleem dat wordt veroorzaakt door de opwarming van de aarde.

Volgens alle deskundigen zal de zeespiegel immers dramatisch gaan stijgen en dreigen grote delen van Nederland op termijn in zee te verdwijnen. Maar voordat dat gebeurt krijgen we eerst nog decennia van extreme regenval waardoor vanuit het oosten, door buiten hun oevers tredende rivieren, ons land zal overstromen.

En als we dan kijken naar ons land, dan zien wij dat er een soort fatalisme dreigt te ontstaan. Mensen hebben geen geloof meer in de politiek. Ze zien geen oplossing meer voor de problemen en worden weemoedig. Nederland dreigt een stuurloos schip te worden.

Wij bij de AAA denken niet in problemen, maar in oplossingen en zien de oplossing van deze problemen in de drooglegging van het Markermeer’.

Adri stopte even met zijn betoog, terwijl Abdel de twee vaasjes uitserveerde en keek hem uitdagend aan, terwijl hij zich zeer wel realiseerde dat hij nog geen helder antwoord had gegeven op de vraag.

‘Oké’, zei Abdel, terwijl hij op een barkruk tegenover Adri plaatsnam, ‘maar hoe helpt het inpolderen van het Markermeer dan bij het oplossen van die problemen?’

‘Nou kijk’, vervolgde Adri zijn betoog, ‘Die drooglegging zal een nieuwe impuls geven aan het zelfvertrouwen en onze trots.

Het is een immense klus die alleen Nederlanders kunnen klaren. De rest van de wereld zal bewonderend toekijken. We gaan die nieuwe polder op een extra hoog niveau brengen, zo’n 10 meter hoger dan de bestaande polders. De grond die daarvoor nodig is baggeren we uit onze rivieren, die we dan tegelijkertijd ook verbreden. En we halen het uit het IJsselmeer. De afvoercapaciteit van onze rivieren worden verdrievoudigd en de opvangcapaciteit van het IJsselmeer wordt substantieel vergroot.

In de Markermeerpolder bouwen we een nieuwe stad, met genoeg woningen om 3 tot 4 miljoen mensen te huisvesten. Omdat alles nieuw is, we de stad geheel naar eigen inzicht kunnen ontwerpen en we daarbij gebruik kunnen maken van de modernste technieken en innovaties, zal het mensen uit heel Nederland verleiden om zich daar te gaan vestigen. Overigens willen we dan de mensen uit Groningen die slachtoffer zijn geweest van de door gasboringen veroorzaakte aardbevingen, voorrang geven. Daarom noemen wij deze nieuwe stad ook “Nij Grunn”, wat “nieuw Groningen” betekent, met een knipoog naar New

York. De opvang van asielzoekers kunnen we dan in “oud Groningen” verder uitbreiden.’

Abdel maakte dankbaar gebruik van de stilte die Adri even liet vallen om adem te halen.

‘Maar dat is een gigantisch project, hoe willen jullie dat financieren?’.

Adri glimlachte zelfverzekerd en nam een slokje van zijn biertje.

‘We hervatten de gaswinning en we verkopen een groot deel van het collectief kunstbezit.... Proost!’ antwoordde hij, terwijl hij zich van Abdel afwendde en recht in de camera keek.

De Groningers krijgen met flinke korting een state-of-the-art nieuwe woning in de Randstad.

Asielzoekers komen uit oorlogsgebieden waar ze hun in puin geschoten huizen hebben moeten ontvluchten. Zij zullen dolblij zijn met een Groningse boerderij of eengezinswoning, ook al zitten er wat scheuren in de gevel en moeten sommige delen worden gestut voor de veiligheid.

En de enorme rijkdom die wij collectief laten verpieteren in de kelders en krochten van onze musea wordt eindelijk te gelde gemaakt en ten goede gebracht aan de hele Nederlandse samenleving en niet aan een kleine elite die geilt op de wetenschap dat er kunst ligt opgeborgen in een of ander depot.

Heeft u enig idee wat de waarde is van deze kunstobjecten die nooit iemand te zien krijgt...?’

Op deze vraag was Abdel niet voorbereid en hij moest Adri het antwoord schuldig blijven.

‘Ik zal het u zeggen’, ging Adri verder. ‘Niemand weet het. Maar het is een onvoorstelbaar fortuin. En als het, samen met de gasopbrengsten van de heropende Groningse

velden nog niet voldoende is, dan sluiten we één van onze Rijksmusea en verkopen wij de collectie die wel aan het publiek wordt getoond aan de hoogsteieder.

Wist u dat alleen al de geschatte waarde van ‘De compagnie van kapitein Frans Banninck Cocq’ een half miljard euro bedraagt?’

‘Maar dan verkwanselen wij ons cultureel erfgoed’, jammerde Abdel, die zich tegelijkertijd realiseerde dat Adri bewust de onbekende, originele naam van het schilderij had gebruikt.

‘We gaan de Nachtwacht toch niet wegdoen!’

‘Ach, weet u’, antwoordde Adri gevat, ‘ongetwijfeld wordt het schilderij dan in een ander museum in het buitenland tentoongesteld en dan kunnen de cultuur fetisjisten het daar tijdens hun luxe vakantieisjes gaan bewonderen.’

Wij van de AAA vinden het veel belangrijker dat iedere Nederlander een fatsoenlijke woning heeft. En tegenwoordig heb je van die televisies die eruit zien als een schilderij. Met de verkoop van ons collectief kunstbezit kunnen we ieder huishouden ook nog zo’n televisie cadeau doen, dan heeft iedere Nederlander een eigen Nachtwacht of ander schilderij naar keuze in de eigen woonkamer.’

Abdel slikte een zucht weg en keek Adri onderzoekend aan. Hij overwoog om nog even op dit onderwerp door te gaan, maar besloot toch om, met het oog op de tijd, het tweede onderwerp aan te kaarten. Hij zocht naar een goed bruggetje, maar zijn fantasie schoot tekort.

‘Overigens’, hernam Adri het initiatief, ‘zijn er nog veel meer oplossingen voor onze huidige problemen als je maar out-of-the-box durft te denken’.

‘O ja?’ reageerde Abdel instinctief, voordat hij zich realiseerde dat hij de regie weer uit handen gaf.

‘Zeker, laat ik u een ander voorbeeld geven’, vervolgde Adri.

‘Er wordt al geruime tijd gesproken over de mogelijkheid om ergens in Afrika een zogenaamde hub te organiseren om uitgeprocedeerde asielzoekers naar de regio terug te sturen. Asielzoekers die in Nederland uitgeprocedeerd zijn, maar die niet terug kunnen naar hun land van herkomst, omdat die weigert hun inwoners terug te nemen. Nu belanden die mensen in de illegaliteit en zwerven in ons land over straat. Natuurlijk veroorzaken deze mensen, die in ons land geen enkel perspectief meer hebben, overlast.

Als ik u nu eens zeg dat wij deze hubs in vrijwel alle landen al hebben. We kunnen ze al terugsturen, zelfs als die landen dat niet willen.’

Abdel Zahiri keek Adri vragend aan, iets wat Adri beschouwde als een aanmoediging om door te gaan.

‘We zetten die uitgeprocedeerde asielzoekers op een vliegtuig en geven ze bij aankomst diplomatieke bescherming. We rijden ze in een ambassade-auto naar onze ambassade. Daar zetten we de voordeur open en met een vriendelijk, doch beslist duwtje in de rug staan ze op straat in hun land van herkomst. Opgelost! En op de iets langere termijn, kunnen we die zelfde ambassades gebruiken als enig loket om een asielaanvraag in te dienen. Daarvoor hebben we dan Europa nodig, want dat gaat alleen maar werken als we alle alternatieve routes rücksichtslos elimineren. Dat betekent dus dat we zorgen dat iedere andere route onmogelijk wordt. Er mag geen alternatief zijn, anders gaat het niet werken.

Natuurlijk zullen we dat dan vooraf heel duidelijk in die landen moeten communiceren. In ieder geval moeten we bereid zijn om tot het uiterste te gaan. Bootvluchtelingen mogen geen voet meer op Europees grondgebied zetten. Asielzoekers die, gefaciliteerd door Russen, massaal de grens bij Polen over worden geduwd, moeten te allen tijde worden gestopt. Desnoods met grof geweld.

Er is geen alternatief. Levensgevaarlijke tochten met mensensmokkelaars zullen tot het verleden behoren. Wij zullen zelf bepalen wie wij toelaten en deze selectie zal buiten Europa in de bestaande ambassades plaatsvinden.

De uitverkorenen, een behapbaar aantal mensen, die passen bij onze normen en waarden, die aantoonbaar bereid zijn zich aan te passen en die daadwerkelijk iets kunnen toevoegen aan onze samenleving, die wij kunnen gebruiken, zullen we dan op onze kosten veilig naar Nederland halen en opvangen.’

Abdel Zahiri gebruikte de fractie van een seconde stilte die Adri liet vallen om in te grijpen.

Hij wilde dit onderwerp zo snel als mogelijk afronden.

‘Mijnheer Scheefgroei, met het oog op de tijd zou ik graag naar het tweede programmapunt gaan. Dat is, zoals gezegd, het stimuleren van ouderendating en euthanasie.

Wat is de achterliggende gedachte bij deze plannen, kunt u mij dat eens kort uitleggen?’

‘Anders zat ik hier niet’, grijnsde Adri Scheefgroei.

‘Kijk, in ons land zijn steeds meer alleenstaande ouderen en dat is op verschillende fronten een probleem. Ze zijn veel minder zelfredzaam, doen een groot beroep op de zorg en ervaren een lagere kwaliteit van leven dan ouderen met een partner. Bovendien blijven ze vaak alleen in een - veel te - groot huis wonen. Als wij er in zouden slagen om voor deze ouderen weer een geschikte partner te vinden,

dan worden ze gelukkiger en komt er per stel een huis vrij. Twee vliegen in één klap.

Daarnaast zijn er ook veel ouderen die genoeg hebben van het leven, maar met het alsmear voortschrijden van de medische mogelijkheden komt er voor hen maar geen einde aan. De AAA is voorstander van een volledig zelfbeschikkingsrecht. Mensen mogen zelf beslissen dat ze er geen zin meer in hebben. Sterker nog: Als mensen zo ver zijn, dan willen wij hen de gelegenheid bieden op een humane en menswaardige wijze uit het leven te stappen. Daarvoor willen wij alle hospices voorzien van moderne zelfmoordcapsules, waar mensen gratis gebruik van kunnen maken. Ook hier is weer een win-winsituatie. Wij vervullen laatste wensen en besparen op de kosten van...’ Tijdens het betoog was Abdel van zijn barkruk opgestaan waardoor hij boven Adri uittorende.

‘Maar mijnheer Scheefgroei’, interrumpeerde hij de partijleider, ‘dat kunt u toch niet menen. Dat is toch inhumanaan?!’

Adri keek de interviewer meewarig aan.

‘Hoe bedoelt u?’

Vindt u het inwilligen van een weloverwogen beslissing van iemand die er geen zin meer in heeft, van iemand die misschien na 60 jaar huwelijk zijn partner verloren is en die zich bij hem of haar wil voegen in het hiernamaals. Vindt u het inhumanaan als wij die mensen willen helpen?

Nou, wij van de AAA hebben daar een andere mening over en onze kiezers ook.’

Abdel Zahiri plukte zijn haar nog wat verder in de war.

Dit interview verliep niet zoals hij had gehoopt, maar hij had geen zin om dit uiterst sensitieve onderwerp nog verder uit te diepen.

‘Mijnheer Scheefgroei, we hebben nog maar een paar minuten en ik wil graag, met uw welnemen, naar het derde en laatste onderwerp. U wilt het stemrecht inperken. Waarom?

Bent u tegen de democratie?’

Adri keek weer langs Abdel recht in de camera waarop het rode lampje brandde.

‘De..mo..cra..tie’. Langzaam echode hij Abdels laatste woord, waarbij hij de lettergrepen één voor één leek te proeven terwijl hij ze uitsprak. ‘De democratie, wat is dat eigenlijk precies? Volgens mij is democratie de bestuursvorm waarin de wil van het volk de bron is van legitieme machtsuitoefening.

In onze westerse maatschappij hebben wij dat vormgegeven door middel van verkiezingen die eens in de zoveel jaren plaatshebben en waarbij de bevolking de vertegenwoordigers van het volk kiezen.

Maar niet de gehele bevolking.

Nederland wordt sinds 1917 of 1919 gezien als democratisch land. Maar de definitie van stemgerechtigde bevolking in ons land is in de loop van de eeuwen een aantal malen veranderd. Sinds 1815 is het kiesrecht al verankerd in onze grondwet, maar in die tijd mochten alleen rijke mannen stemmen.

Pas in 1917 is het uitgebreid tot alle mannen en pas twee jaren daarna mochten ook de vrouwen gaan stemmen. En ook de leeftijdsgrenzen om te mogen stemmen zijn meerdere malen veranderd. Zo mogen jongeren tussen 18 en 23 jaar pas sinds 1971 mee stemmen.

Dus ik herhaal mijn vraag: Wat is democratie?

De laatste decennia hebben we allemaal kunnen zien dat mensen steeds minder vertrouwen hebben gekregen in hun volksvertegenwoordigers.

Daarbij komt nog, dat heel veel mensen wel stemmen, maar eigenlijk geen idee hebben waarop ze stemmen.

Ze doen maar wat.

Laat mij u een wedervraag stellen, meneer Zahiri', zei Adri. 'Als u stemt, heeft u zich dan verdiept in de partijen waarop u stemt? Weet u wat de partij waarop u gaat stemmen voor ideeën heeft?'

Abdel Zahiri, die deze vraag niet had verwacht, hoefde niet lang na te denken.

'Jazeker' antwoordde hij kort maar krachtig.

'Vindt u het dan normaal', ging Adri verder, 'dat iemand die maar wat doet, die op een partij stemt zonder enig idee te hebben waar die partij voor staat. Of iemand die, met alle respect natuurlijk, verstandelijk zo beperkt is dat hij simpelweg niet in staat is een verstandige keuze te maken. Dat zo iemand net zo veel invloed heeft om de toekomst van Nederland te bepalen als uzelf?'

Kijk, wij zijn er aan gewend om het zo te doen, maar dat wil niet zeggen dat het leidt tot het beste resultaat. Wij van de AAA willen een modernisering van de democratie. Een verbetering.

Wij stellen voor om, voordat een stem wordt uitgebracht, een aantal testvragen te stellen om te kijken of de kiezer intelligent genoeg is om een oordeel te kunnen vormen. Daarna brengt de kiezer zijn of haar stem uit en vervolgens wordt, wederom met een aantal vragen, getoetst of de kiezer weet waar de partij waarop is gestemd voor staat. Als de eerste of tweede reeks vragen niet adequaat is beantwoord, telt de stem automatisch niet mee voor de verkiezingen.'

Adri staakte zijn betoog en keek Abdel triomfantelijk aan. In het café dat in de studio was nagebouwd verstomde het geroezemoes en werd het stil.

Abdel Zahiri, die met al zijn televisie-ervaring een gepokt en gemazelde interviewer was, wist niets meer te zeggen. Adri Scheefgroei had zich inmiddels omgedraaid op zijn barkruk en keek het publiek in. De stilte hield minstens 10 seconden aan, totdat er iemand aarzelend begon te klappen, en nog iemand, en nog een. Het geklap, dat geleidelijk over ging in applaus, ontaardde in een staande ovatie.

Adri Scheefgroei hief zijn lege glas in de lucht, draaide zich naar Abdel Zahiri en vroeg, ‘Mag ik nog een biertje Abdel, en uh neem er zelf ook een’ en knipoogde in de camera.

De kijkers thuis waren getuige geweest van een unieke televisie-ervaring, vier weken voor de landelijke verkiezingen. Tijdens de reclame wisselden de gasten aan de bar. Adri werd ontdaan van zijn microfoon en liep tussen de nog immer applaudiserende studiogasten door naar zijn vrouw die drie tafeltjes verder in het publiek zat. ‘Fijn dat je kon komen schat’, zei Adri, terwijl hij haar een liefdevolle kus op haar mond gaf. ‘Lukte het met Xavier?’ ‘Ja hoor, de babysitter was keurig op tijd en hij ging lekker slapen’, antwoordde Annette terwijl ze weer ging zitten en Adri naast haar aan het tafeltje plaats nam.

‘En ik vond het heel fijn om er weer eens uit te zijn.

Ik merk toch wel dat die vaste dagelijkse sleur mij af en toe te veel wordt. Het is heerlijk om weer eens tussen de mensen te zijn’.

Terwijl ze dit zei vroeg iemand op het podium aandacht voor het bordje STILTE dat inmiddels weer was gaan branden.

Er werd weer afgeteld, van drie naar twee, naar één.

De reclames waren voorbij. Het Politiek café ging verder.

4

Het boek van Ewald

Ivan werd voor de wekker wakker. Het zonlicht sijpelde door de gordijnen en in de verte hoorde hij de vogels tjiplend de nieuwe dag verwelkomen. Het was al aardig warm. Hij rekte zich uit. Hij had als een blok geslapen en voelde zich weer helemaal fit. Vandaag werd de grote dag. Vandaag ging het gebeuren. Maandenlange, minutieuze voorbereiding zouden zich vandaag gaan uitbetalen. Hij was er helemaal klaar voor.

Ivan stapte uit bed met, wat hij hoopte, zijn goede been. Een beetje geluk konden ze immers wel gebruiken. Want hoe goed de voorbereidingen ook waren geweest, er kon altijd iets gebeuren dat het hele plan in duigen zou doen vallen. En als het echt fout ging, dan zou dat niet zonder consequenties zijn, dat realiseerde Ivan zich maar al te goed.

Hij liep op zijn gemak de badkamer in en draaide aan de douchekraan waardoor het water uit de regendouche begon te kletteren. Met zijn hand voelde hij voorzichtig totdat de temperatuur lekker warm was. Ivan had een hekel aan koud douchen.

Zodra hij onder de warme plens stapte, spoelde de twijfel van zich af. In gedachten nam hij het plan nog eens helemaal door, waarbij hij ook een aantal mogelijke scenario's de revue liet passeren. Eigenlijk, zo dacht hij, kon er helemaal niets fout gaan.

Terwijl Ivan zijn ochtendritueel uitvoerde, had Alex beneden de rolluiken omhoog gedaan. Buiten dampte de ochtendkou. Vanuit de struiken loerde een spiedende blik. Langzaam sluipend, kwam hij voorzichtig naderbij, totdat hij goed zicht had op de achterdeur. De halve nacht had hij hier in de bosjes gelegen, wachtend op het moment dat het leven in huis weer zichtbaar werd. Nu was het zover. Tijd om een poging te wagen.

Zo goed mogelijk uit het zicht blijvend, verplaatste hij zich in een soort tijger-sluipgang tot vlak achter de deur. Nu nog binnen zien te komen, dacht hij.

Miauw, miauw, miauw...

Al bij de derde poging hoorde hij dat er een slot van de deur werd geschoven en klonk de vertrouwde stem van Alex. 'Was je daar, Zillah, kom maar binnen, je brokjes staan al klaar'.

Tegelijkertijd met Zillah stapte Ivan de keuken binnen. Hij was, net als Alex, gekleed was in een effen, donkergrijs trainingspak.

'Goedemorgen Alex, lekker geslapen?' vroeg Ivan.

Alex mompelde iets onverstaanbaars, maar uit zijn hele houding bleek dat hij wat meer moeite had gehad om zijn nachtrust te pakken.

Een bak sterke koffie zou hen goed doen, dacht Ivan.

Hij liep naar de espresso machine en drukte ongevraagd op de knop voor twee koppen. Toen het apparaat was uitgebruld en het hete water door de vers gemalen koffie was geperst, zette hij de dampende mokken op tafel en nam hij plaats naast Alex die er inmiddels bij was gaan zitten.

Hun identieke kleding maakte dat ze nog meer op elkaar leken. Alex was weliswaar lang niet zo gespierd als Ivan